

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ecclesiasticorum Vita, Moribus, Officiis Libri Tres

Schevichavius, Gisbertus

Mogvntiae, Anno M.DC.XXI.

Cap. XXIX. Christvs Dominvs Castitatis exemplar, & qui eius imitatores.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42349

**CHRISTVS DOMINVS CASTITA-
tis exemplar, & qui eius imitatores.**

§. H Vjus castitatis non modo auctor & hortator, sed etiam Ecclesiasticis præcipue exemplar voluit Pontifex noster magnus Pastor, & Sacerdos secundum Ordinem Melchisedech, Christus Dei Virginisq; Filius, castissimus castorum sponsus & Deus secula benedictus. Sic enim virgines exhortatur S. August. l. de S. Virgin. c. 27. Sequimini Agnum; quia & Agnus caro virg. virgo. Hoc enim in se retinuit auctus, quod matrem abstulit conceptus & natus. Merito eum sequimini virginis cordis & carnis, quocunq; ierit. Et S. Ambr. l. i. de Virginitate. Quid est, inquit, castitas virginis, nisi experta contagii integritas? Atq; eius auctorem, quem possumus existimare, non immaculatum Dei Filium, cuius caro non vidit corruptionem, diuinitus non est experta contagionem? Christus virgo & sponsus. B. Hieron. l. i. aduers. Iovin. Christus virgo & Maria virgo vtriusq; sexus virginisatem dedicauere. Habebant utraque suum tempus & titulum, mihi virginitas dedicatur in Maria & Christo. Cum ergo integri & casti per speciem exploratumq; haberet, quod Dei Filius esset castissimus via in exemplo, in promissis amplissimis eius præmiis veritas, in accumulandis omnibus bonis vita Ioan. v. 6. contemplarenturq; pariter illam castitatis venustatem, commoditatem, honestatem, decus, maiestatem, gloriam & mercedem, toto ipsam hauserunt spectu, & intimis in medullis infixērūt, non dubitantes illa non solum carnis voluptates aspernari, & caduca omnia abjicere, sed etiam vitam sanguinemque per acerbissimos cruciatus profundere & sic cum Christo sponso suo in cœlestem paradysum introire. Neque hoc commemorandus innumerabilis pudicarum Virginum

*Quid casti-
tas.*

*Castitatis
in vtroque
sexu prin-
cipes.*

num chorus, neq; ingens cœlibum Sanctorumq; vi-
 rorum recensendus exercitus, sed ii tantum qui Eccle-
 siasticas obire functiones & ex iis paucissimi tanquam
 flosculi delibandi. Inter castos agmen ducunt Apo-
 stoli, de quibus S. Hier. l. i. aduers. Iouin. c. 14. Excepto
 Apostolo Petro, cum non sit manifestè relatum de aliis Apostolis
 quod uxores habuerint, intelligere debemus sine vxoribus eos
 fuisse, de quibus nihil tale Scriptura significet. Assumpti in A-
 postolatum relinquunt officium coniugale, ex quorum persona
 Petrus dicit ad Dominum Matth. 19. v. 27. Ecce nos reliqui-
 mus omnia, & secuti sumus te. Inter quæ omnia & à Christo
 numeratur vxor verfic. 29. Et in fine Apologiæ suæ pro
 libris in Iouinianum ad Pammachium: Christus Virgo,
 virgo Maria vtriusq; sexus virginitatem dedicavere, Apostoli vel
 virgines, vel post nuptias continentes: Episcopi, Presbyteri, Di-
 aconi, aut virgines eliguntur, aut vidui, aut certè post Sacer-
 dotium in æternum pudici. Idem de Apostolis tradit Bea-
 tus Cyprianus hæresi 58. & vetustissimus ille Tertul-
 lianus libr. de Monogamia: Eiusdem Apostolicæ Castitatis
 amulatores fuerunt ipsorum discipuli. Sanctus Hieronym.
 in Catalogo Scriptorum Ecclesiast. Vixit, inquit. Lu-
 cas octoginta & quatuor annos, uxorem non habens. Marcus virorum
 I. Alexandria Christum annuncians, constituit Ecclesiam tan-
 ta doctrina, & vitæ continentia, vt omnes Sectatores Christi ad
 exemplum sui cogeret. S. Ignatius epist. ad Philad. Virgi-
 nes, inquit, solum Christum præ oculis habete, &c. Vtinam
 fruatur vestra sanctitate sicut Helio, sicut Iesu Naue, sicut Mel-
 chisedech, Helisei, Hieremia, Ioannis Baptista, dilecti illius dis-
 cipuli, sicut Timothei. Enodii, Clementis, qui in castitate de vi-
 ta exierunt. Et quidem S. Hier. l. i. aduers. Iouin. Cle-
 mens, inquit, Successor Apostoli Petri, cuius Paulus Apostolus
 meminit Phil. 4. scribit epistolas, omnemq; penè sermonem
 suum de virginitatis puritate contexuit: & deinceps multi Apo-
 stolici, & Martyres & illustres tam sanctitate, quam eloquen-
 tia viri, quos ex propriis scriptis nosse perfacile est.

Et

Apostoli eo-
 rumq; suc-
 cessores ca-
 stitatis cul-
 tores.

Apostolicor.
 castitas.

S. Paulus
semper cœ-
lebs.

Et sanè Clemens Timotheus & Titus virginum illud
lax ex castissimis sui magistri Pauli Apostoli vberibus
fuxerunt, quem perpetuum coluisse cœlibatum testis
sunt Tertullianus libro utroque ad uxorem. Epiphanius
hæres. 58. Hieronymus epistola 22. ad Eustochium.
Augustinus libro de gratia & libero arbitrio cap. 4.
Hilarius in Psalm. 127. Ambrosius in cap. 7. priorum
Corinthiacæ. Chrysostomus, Theodor. & alii Graeci
in cap. 4. ad Philipp. Quod & ille non obscure in-
cat 1. Corint. 7. v. 7. *Volo omnes homines esse sicut meipsum
sed unusquisque proprium donum habet ex Deo.* Quam
gerrimam Apostoli virginitatem & miraculo compro-
bavit Deus cum resecto capite ex ipsius corpore lac
sanguine fluxerit, quemadmodum testatur Ambrosius
serm. 69. & similiter Sanctus Ioannes Chrysostomus
perpetuus & perdiligens Sancti Pauli amator, seclatim
encomiastes oratione de SS. Petro & Paulo, ubi sic
Gaudeas tu B. Paule, cui caput fuit ense amputatum, cuius
tutes nullis verbis explicari possunt. Quisnam gladius san-
guttur tuum peruasit, Dominicum, inquam, instrumentum
à cœlo habetur in admiratione, & quod terra reueretur? Qu-
nam locus tuum sanguinem excepit, lactis specie, in eius
percusit, tunica apparentem, qui animam illius barbari
modum dulciorem reddens, fidelem fecit cum sociis. Sanctus
Hieronymus in Catalogo Scriptorum Ecclesiasticorum.
Pontius, inquit, Diaconus Cypriani vsque ad diem passionis
S. Cyprianus, cum ipso exilium sustinens, egregium volumen vita & pas-
sionis Cypriani reliquit, de quo in hoc volumine Pontius in
sionis initio quitur: Inter fidei suæ prima rudimenta, nihil aliud credidit
castitatē co-Deo dignum, quam si continentiam tueretur. Tunc enim
luit. neum posse fieri pectus & sensum ad plenam veri capacitatem
peruenire, si concupiscentiam carnis robusto atq; integro
timonia vigore calcaret. Sanctus Augustinus l. 8. Conf.
capit. 12. amarissima cordis contritione lachrymarum
flumina profundens, melioremque vitam, ut incho-

Paulina ca-
stitatis in-
dicium.

S. Cyprian-
ius, cum ipso
exilium sus-
tinentis, egre-
gium volumen
vita & pas-
sionis Cypri-
ani reliquit.

ret, submissimè Deo supplicans, tantum etiam beneficium consecutus, ita Deum continentiae largitorem alloquitur: *Conuertisti ita me ad te, vt nec vxorem quærerem, nec aliquam spem sæculi huius. Quam repertam castimoniam margaritam, vt sibi suisque tueretur, audiamus quid in vita ipsius cap. 26. scribat ejus discipulus Possidius: Fæminarum, ait, intra domum eius nulla vnquam conuersata est, nulla mansit nec quidem Germana, quæ vidua Deo seruienti multo tempore vsque in diem obitus sui præposita ancillarum Dei vixit, sed neq; patrui sui filia, & fratris sui filia, quæ pariter Deo seruiebant: quas personas Sanctorum Episcoporum Concilia in exceptis posuerunt. Dicebat verò nunquam debere fæminas cum seruis Dei etiam castissimis in vna manere domo, ne aliquod scandalum vel offendiculum hoc tali exemplo poneretur infirmioribus, & ne tentationibus humanis perirent. Quod pudicum præclarumque facinus, vehementer commendat Beatus Gregorius libr. 7. epist. 39. ad Romanum defensorem: Abundans cautio non nocet. Ex admota igni palea nascitur incendium. Sed de Sancto Augustino cap. sequenti 27. pergit narrare Possidius Episcopus. In visitationibus verò modum tenebat ab Apostolo definitum, Iacob. 1. vt non nisi pupillos & viduas in tribulationibus constitutas visitaret. Et si forte ab aliquibus fæminis, vt videretur, vel salutareretur, rogabatur, nunquam sine Clericis testibus ad eas intrabat, vel solus nunquam est locutus, nec si secretorum aliquid interesset. Et si forte ab egrotantibus ob hoc peteretur, vt pro eis in præsentem Deum rogaret, eiq; manus imponeret, sine mora pergebat. Fæminarum autem monasteria, non nisi vrgentibus necessitatibus visitabat. Sanctus Gregorius libro 3. Dialog. cap. 16. refert de Martio siue Martino solitario, quod è petra ei aquam necessariam præbuerit Deus, qui cum decreuisset mulierem ultra non videre, & quædam hoc cognito ad ejus speciem cum audacter accessisset, & eum humi depresso facie deprecantem ejusque conspectum fugientem ad fati-*

ga-

*B. Augusti.
sine arbitris
non loque-
batur mu-
lierculis.*

*Mulierum
conspectum
fugientis
propositum
miraculo
comprobat
Deus.*

*Animam
agens mu-
lierem fu-
gat.*

gationem usque intuita fuisset eodem die mortem obierit, eo quod Dei famulum improbo ausu contristasset. Et libr. 4. Dial. c. 11. memorat Virinum Pribyterum ea fuisse castitate, ut ne quidem à sua sibi ministrari pateretur, quæ cum aurem admouisset in moribundo & animam agenti, ut num vitalis adhuc esset spiritus esset, exploraret, ille collectis viribus in hanc vocem eripit: Recede à me mulier, adhuc igniculus vivit, tolle palcū, & visis Apostolorum Principibus Petro & Paulo eorum inuitatu & comitatu in cœlum euolauit. S. Grego-

*Castitas &
Temperan-
tia S. Greg.
Nazianz.
adamata.*

Nazianz. in Carmine de calamitate animæ suæ. M. inquit, in somnis aliquando huiusmodi quiddam videre so- sum, ex quo facile in virginitatis amorem exarsi. Virgines da in propinquo stabant candidis vestibus indutæ, ambo for- atq; eiusdem ætatis, quarum vestes zona substringebantur, ad talos vsq; dimittebant. Ad hæc ipsa capitis velo non modo op- put, sed genas quoq; ipsas obtexerant, oculosq; in terram ob- xos tenebant. Quarum ex aspectu mira sanè voluptate perpe- sum. Sic enim mihi persuadebam eas humana conditione ma- maiores atq; augustiores esse. Hæ porro quoniam me aspectu ex- hilaratum senserunt, erga me quoq; benevolentia affici, me- perinde ac filium suum amplecti cœperunt. Percunctantia, mi- hi quanam essent & vnde venissent; altera Castitatem sui me- men esse dixit, altera Temperantiam, quæ Christo Regi absolu- tes cœlestium Virginum pulchritudine delectarentur. Atq; ad me conuersæ: Age, inquebant, fili mentibus nostris mentem tu- am, & facibus facem iunge: ita futurum est, ut eximio quodam & singulari splendore præditum in cœlum feramus, & iuxta immortalis Trinitatis fulgorem collocemus. Hæ habita oratione per cœlum ferebantur. Et ita S. Gregorius candidæ virginitatis amore & flamma correptus illam perpetuo seruauit.

